

CÍSAŘ KAREL IV. 1316–2016

PRVNÍ ČESKO-BAVORSKÁ ZEMSKÁ VÝSTAVA

... byl prostřední postavy, podle ponětí Němců spíše malé, přihrblý, s krkem a tváří nepatrně vystrčenými kupředu, černých vlasů, pohledu mírného, velikých očí a plných lící, černého vousu a hlavy zpředu holé.

Florentský obchodník a kronikář Matteo Villani, Cronica, před rokem 1363

Národní galerie přináší nový pohled na Karla IV.

Karel IV. patří k nejčastěji zobrazovaným středověkým vladařům. Nebyl ale pouze moudrým a zbožným panovníkem či úspěšným sběratelem královských korun. Rád se oblékal podle pařížské módy a holdoval rytířským turnajům. Jeden z nich se mu stal bezmála osudným a navždy poznamenal jeho podobu tak, jak ji známe z řady vyobrazení. První česko-bavorská zemská výstava *Císař Karel IV. 1316–2016* ve Valdštejnské jízdárně Národní galerie v Praze proniká pod povrch nejen tradičním „karlovským“ tématům, ale věnuje se i těm méně popularizovaným. Na 200 vzácných exponátů představí císařovu osobnost, pohled na něj očima příznivců a odpůrců, umění i židovské pogromy.

„Národní galerie, spolu s Domem bavorských dějin a Vědeckým centrem pro dějiny a kulturu východní a střední Evropy při univerzitě v Lipsku, představuje k sedmistému výročí narození Karla IV. mimořádný výběr kulturních a uměleckých památek jeho doby. Většina z nich bude u nás k vidění vůbec poprvé. Zcela výjimečně a na pouhý týden bude vystavena Zlatá bula císaře Karla IV. z roku 1356, hlavní zákoník platný až do konce říše v roce 1806. Z Prahy se pak výstava na podzim přesune do norimberského Národního germánského muzea,“ uvádí autor výstavy a generální ředitel Národní galerie v Praze Jiří Fajt.

K základním rysům Karlovy panovnické reprezentace patřila nejen nová ikonografická témata a uvážlivá volba malířů, sochařů a stavitelů, ale také promyšlená „portrétní“ strategie. Návštěvníci budou mít možnost srovnat nejznámější Karlovo vyobrazení z Votivního obrazu Jana Očka z Vlašimi s karlštejnskou nástěnnou malbou, sochou ze Staroměstské mostecké věže či vzácným Morganovým diptychem zapůjčeným z New Yorku. V roce 1350 byl Karel IV. zasažen protivníkovým dřevcem, který mu zlomil dolní čelist, rozdrtil krční obratle a poškodil míchu. Ochrnutý na všechny končetiny byl dlouhé měsíce připoután na lůžko. Jeho čelist byla vytahována mezi zuby protaženými zlatými a stříbrnými dráty, páteř narovnávana po prastarém způsobu vyvěšování za vlasy. Trvalé důsledky zranění lze pozorovat na řadě Karlových portrétů.

Nepočítáme-li sbírku svatých ostatků, umělecké předměty či spisy, mnoho osobních předmětů Karla IV. se do dnešní doby nezachovalo. K vidění budou fragmenty císařova pohřebního roucha, jež odpovídají popisu v Augsburské kronice, nebo rukavice, která byla podle legendy zanechána hornofalckému městu Neustadt an der Waldnaab samotným Karlem IV. S ohledem na drobné rozměry ale pravděpodobně přímo jemu patřit nemohla. Slavný spis *Vita Caroli quarti* na výstavě reprezentuje nejstarší latinský opis, který byl v letech 1385–1390 sestaven pravděpodobně pro Karlova syn Václava IV. Po 667 letech se na území Čech vrací koruna, kterou se Karel IV. nechal korunovat v Cáchách římským králem.

„Cílem výstavy je Karla IV. představit nejen jako ‚největšího Čecha‘, ale jako mnohovrstevnatou historickou osobnost s jejími pozitivními i stinnými stránkami. Neméně důležitou roli hraje dobový kontext, představený na široké paletě témat jako jsou klimatické změny, hladomory, židovské pogromy, morové epidemie, finanční krize a v neposlední řadě samozřejmě rozkvět umění a architektury,“ popisuje Jiří Fajt.

Jednou z dominant expozice ve Valdštejnské jízdárně je monumentální Waldstromerovo okno ze špitálního kostela sv. Marty v Norimberku. Ze sochařských památek byly z Janova dovezeny vzácné mramorové fragmenty náhrobku římské královny Markéty Brabantské, babičky Karla IV. Luxusní vyšivačské řemeslo reprezentuje Antependium s Korunováním Panny Marie z mariánského kostela v Pirně, knižní umění třeba pařížská Modlitební kniha Bony Lucemburské, sestry Karla IV. Klimatické změny doby Karla IV. připomíná mimo jiné kamenná Pamětní stéla obětem hladomoru z roku 1316, roku Karlova narození, expozice představuje ale také fragmenty pražského Juditina mostu.

Výstava poukazuje na bouřlivé diskuse nad novou „zvrhlou“ módou, která s Karlem a Blankou z Valois do Prahy zavítala z Paříže, věnuje se i revoluci v měření času, kterou Karlova doba přinesla. Židovské pogromy připomíná Tržní privilegium Karla IV. pro město Norimberk, v němž Karel povolil strhnout židovské domy a které de facto stálo za rozsáhlým pogromem, nebo část židovského pokladu ze Staré synagogy v Erfurtu. Návštěvníci se budou moci seznámit s logisticky nebývale náročnou smuteční ceremonií a pohřbem Karla IV., stejně jako s jeho dramatickým a protikladným druhým životem. Tato část výstavy bude představena v historických prostorách Univerzity Karlovy v Karolinu. Mimořádný výběr „karlovských“ památek bude ve Valdštejnské jízdárně k vidění denně od 15. května do 25. září 2016, v Karolinu od 14. května do 31. srpna 2016.

Výstavu v celém jejím průběhu doplní bohatý doprovodný program pro dospělé, rodiny s dětmi a školy – večerní komentované prohlídky s autorem výstavy Jiřím Fajtem nebo dílny zaměřené na zlatnické řemeslo, módu či malbu. Nejen pro odbornou veřejnost proběhne cyklus přednášek zahraničních odborníků na široké spektrum témat souvisejících s osobností a dobou Karla IV. Na Den dětí 1. června bude spuštěna mobilní aplikace ve verzi pro děti i dospělé, která bude fungovat zároveň jako audio průvodce expozicemi. Konat se budou koncerty, knižní křty, soutěže a řada dalších aktivit. K výstavě vznikl také film – obrazová báseň Z Toskánska do polabského Braniborska, kterou bude možné zhlédnout přímo v expozici. Na televizních obrazovkách a na internetu bude možné vidět rovněž spot výstavy, v němž Národní galerie oživuje postavu Karla IV.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

TERMÍN A MÍSTO KONÁNÍ

15. května – 25. září 2016

Národní galerie v Praze – Valdštejnská jízdárna

Hlavní část výstavy Císař Karel IV. 1316–2016: *Císař Karel IV. a jeho doba*

14. května – 31. srpna 2016

Univerzita Karlova v Praze – Karolinum, Křížová chodba

Doprovodná část Císař Karel IV. 1316–2016: *Druhý život císaře Karla IV.*

20. října 2016 – 5. března 2017

Germanisches Nationalmuseum Norimberk

AUTOŘI VÝSTAVY

Hlavní autor a koordinátor autorského týmu

Jiří Fajt / Národní galerie v Praze

Autorský tým

Susanne Jaeger, Christian Forster, Markus Hörsch / Geisteswissenschaftliches Zentrum – Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas an der Universität Leipzig

Michael Lindner, Olaf Rader / Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften

Martin Bauch / Deutsches Historisches Institut in Rom

Eva Schlotheuber / Institut der Geschichtswissenschaften an der Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf

Wolfgang Jahn, René Küpper / Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg

Ulrich Großmann / Germanisches Nationalmuseum Nürnberg

Helena Dáňová / Národní galerie v Praze

Karolinum

René Küpper, Jiří Přenosil, Jan Royt / Univerzita Karlova v Praze

KURÁTOR VÝSTAVY

Jiří Fajt

SPOLUKURÁTORKA VÝSTAVY

Helena Dáňová

KURÁTOŘI KAROLINUM

Jiří Přenosil, Jan Royt / Univerzita Karlova v Praze

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ VÝSTAVY

Jiří Javůrek ve spolupráci se Silvií Bednaříkovou, SGL projekt

GRAFIKA A LOGO VÝSTAVY

Pavel Lev a Bohumil Vašák, Studio Najbrt

DOPROVODNÝ FILM K VÝSTAVĚ

Zdeněk Jiráský

SPOT K VÝSTAVĚ

Marek Partyš, Nikola Hořejš

ZÁŠTITU NAD VÝSTAVOU PŘEVZALI

Milan Štěch, předseda Senátu Parlamentu České republiky
Jan Hamáček, předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
Bohuslav Sobotka, předseda vlády České republiky
Horst Seehofer, ministerský předseda Svobodného státu Bavorsko
Kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský, metropolita a primas český
Daniel Herman, ministr kultury České republiky
Adriana Krnáčová, primátorka hl. města Prahy

Výstava vznikla s finanční podporou účelové dotace Ministerstva kultury České republiky.

OTEVÍRACÍ DOBA

Každý den

Květen–červen	9.00–18.00
Červenec–srpen	10.00–19.00
Září	9.00–19.00

VSTUPNÉ

Základní vstupné	280 Kč
Snížené vstupné (děti od 10–15 let, studenti 15–26 let, senioři)	190 Kč
Děti do 10 let	zdarma
Rodinné vstupné (2 dospělí + 2 děti do 10 let)	500 Kč
Skupinové vstupné (10 a více osob)	140 Kč
Školní skupinové vstupné	60 Kč

20% sleva po předložení jízdenky Českých drah

20% sleva po předložení vstupenky z Národního technického muzea

KLÍČOVÁ UMĚLECKÁ DÍLA

KORUNA ŘÍMSKÉHO KRÁLE KARLA IV.

Koruna římského krále Karla IV., Praha, před rokem 1349, zlacené stříbro, kameje, antické gemy a drahé kameny, Dómské muzeum Cáchy

Poprvé po 667 letech se do Prahy vrací koruna z katedrálního pokladu v Cáchách, kterou byl Karel IV. roku 1349 korunován římským králem. Královská koruna byla panovníkovi vyrobena na míru, o čemž svědčí neobvyklý obvod koruny (66 cm),

který odpovídá antropologickým průzkumům Karlových ostatků. Indicií svědčící o vzniku koruny v pražských zlatnických dílnách je technologické zlatnické zpracování, zvláště způsob kalichovitého osazení drahých kamenů a gem, které jsou uchyceny pevnými drápkami (krapnami). Užití antických gem a kamejí poukazuje na vladařskou tradici antického Říma, zosobněnou Juliem Caesarem, a na prvního římského císaře Augusta, k nimž se Karel Veliký, stejně jako jeho nástupci na trůněaalpské Svaté říše římské, programově hlásili. Karel IV. gemy a kameje antického původu shromažďoval jako symbol prvních císařů a symbol státnické moci. Jednu z kamejí dal Karel osadit i do svorníku v kapli sv. Kateřiny na Karlštejně.

Proč musel Karel IV. přivést korunu do Cáh z Prahy?

Tradičně byli králové Svaté říše římské korunováni korunou Oty I. Velikého, prvního krále Svaté říše římské, z 10. století. V polovině 14. století byla politická situace složitá. Karel IV. byl zvolen římským protikrálem navzdory Ludvíku Bavorskému už v roce 1346 v Rhens. Korunovace tehdy ale neproběhla podle tradice v Cáchách, protože Karel nebyl do města loajálního Ludvíku Bavorovi vpuštěn. Byl tedy korunován v Bonnu. Roku 1347 byl Karel v Praze svatováclavskou korunou korunován desátým českým králem. Do Cáh vstoupil až dva roky po náhlé Ludvíkově smrti – v roce 1349 – a teprve tehdy byl legitimně korunován králem Svaté říše římské. Starobylá koruna byla ovšem stále v držení Wittelsbachů, proto se Karel IV. vybavil korunou již v Praze a do Cáh si ji přivezl.

Po korunovaci Karel IV. korunu věnoval do chrámového pokladu v Cáchách uchovávanější relikvii – temenní část lebky Karla Velikého. Pro ni nechal v některé z cášských zlatnických dílen panovník zhotovit relikviářovou bustu Karla Velikého, které pak věnoval byzantskou mariánskou ikonu ze steatitu, považovanou za autentický portrét Bohorodičky vytvořený rukou sv. Lukáše, jež je na výstavě také k vidění. Bustě pak daroval i královskou korunu.

FRAGMENTY NÁHROBKU KRÁLOVNY MARKÉTY BRABANTSKÉ

Fragmenty náhrobku královny Markéty Brabantské, Giovanni Pisano, 1313–1314, carrarský mramor, fragmenty polychromie, Janov, Galleria Nazionale di Palazzo Spinola

Náhrobek královny Markéty Brabantské zobrazuje vyzdvižení její duše na nebesa. Dva andělé pomáhají duši královny Markéty vystoupat do nebeské sféry. Duše je znázorněna v tělesné podobě a na hrudi má překříženou štolu, znak svatosti. Hlava otočená ke straně s lehce otevřenými rty hledí k nebeskému Jeruzalému. Vynesení duše zemřelého člověka anděly do nebes k věčné spáse bezprostředně po smrti bylo podle středověké eschatologie vyhrazeno pouze zesnulým, kteří vedli obzvláště zbožný život téměř na prahu svatosti.

V prosinci roku 1311 zemřela Markéta, manželka Jindřicha VII., v Janově na morovou nákazu. Byla pohřbena v minoritském kostele San Francesco di Castelletto. Již několik týdnů po pohřbu došlo u jejího hrobu k zázračnému uzdravení. Janovský arcibiskup dal sebrat záznamy o tomto a dalších zázracích, aby připravil královnino blahořečení. Při jednom ze svých pobytů v Pise pověřil císař Jindřich VII. již tehdy slavného sochaře Giovanniho Pisana úkolem uctít jeho zemřelou choť výpravným náhrobkem, z něž se dochovaly pouze fragmenty.

ANTEPENDIUM S KORUNOVÁNÍM PANNY MARIE Z MARIÁNSKÉHO KOSTELA V PIRNĚ

Antependium s Korunováním Panny Marie z mariánského kostela v Pirně, Praha, před rokem 1350, len, výšivka, Kunstgewerbemuseum

Precizně provedená výšivka vznikla v Praze v jedné z hlavních vyšivačských dílen s těsnými vazbami na královský dvůr. Antependium je tkanina pokrývající přední stranu oltářní menzy. Exemplář z Pirny, který v letech 1294 až 1405 patřil české koruně, představuje výjimečně kvalitní doklad luxusního vyšivačského řemesla. Kompozice antependia vyniká jemným odstíněním barev, plasticitu obrazu dodává střídání směru kladení hedvábných nití.

Ústřední výjev Korunování Panny Marie po stranách obklopují figury světců stojících v architektonických nikách včetně českých zemských patronů: sv. Václava, Vojtěcha, Prokopa a Víta. Kresebná předloha je inspirována pražským dvorským malířstvím, před polovinou 14. století reprezentovaným především dílnou Mistra vyšebrodského oltáře.

ARCHITEKTONICKÁ KRESBA JIŽNÍ VĚŽE KATEDRÁLY SV. VÍTA

Architektonická kresba jižní věže katedrály sv. Víta, Petr Parlér, kolem roku 1365, pergamen, černá tuš, Vídeň, Akademie der Bildenden Künste, Kupferstichkabinett

Kresba představuje návrh Petra Parléra na výstavbu přízemí velké věže, která z boku chrání jižní průčelí pražské svatovítské katedrály. Petr Parlér zde zamýšlel jako dominantní prvek velké okno zaujímající celou plochu stěny mezi opěrnými pilíři a zasazené v obloukovém výklenku. V návrhu vyniká množství kružbových vzorů, které se skládají ze stále nových a nových variant otevřených listů a plamének a podtrhují tak originalitu i bohatství elegantního dekoru.

Petr Parlér se u návrhu inspiroval formami pocházejícími nejen ze Švábského Gmündu, ale i z Kostnice. Naopak pražské okno se zase opakuje na jiných místech, např. v Norimberku, Řezně či Bernu.

MODLITEBNÍ KNIHA BONY LUCEMBURSKÉ

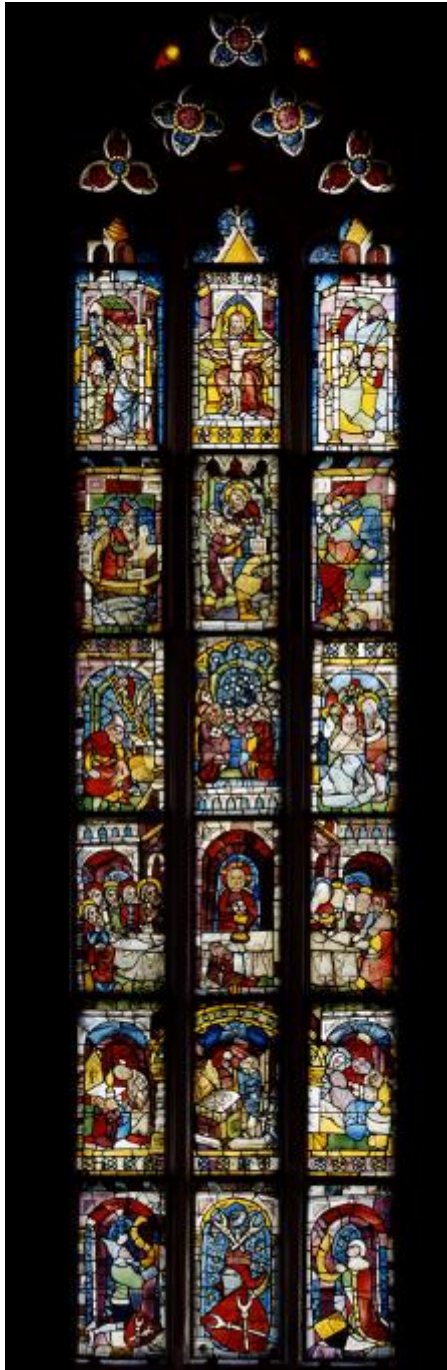
Modlitební kniha Bony Lucemburské, Jean Le Noir, před rokem 1349, pergamen, tempera, inkoust, zlacení a stříbření, The Metropolitan Museum of Art

Latinský žaltář drobného formátu byl určen pro sestru Karla IV., Jitku (Bonu) Lucemburskou. Ta se roku 1332 provdala za normanského vévodu a pozdějšího francouzského krále Jana Dobrého. Žaltář, neboli kniha žalmů, pokračuje v tradici drahocenných rukopisů vysoké intelektuální úrovně, financovaných ženskými členkami francouzské královské rodiny.

Úvodní část rukopisu tvoří dvanáct dvojstran s vyobrazením kalendářních měsíců. Mezi nejvýznamnější miniatury patří ilustrace k žalmu 52 *Dixit incipiens*, na níž vidíme pijícího blázna, jehož druhá postava bije prutem. Semitské rysy bitého muže znázorňujícího pohana, o kterém se v žalmu zpívá, jsou v této souvislosti spojovány s protižidovským pogromem po vypuknutí moru roku 1348. Tvzení, že Židé otrávil studny, šířil mimo jiné básník Guillaume de Machaut, který byl v té době v Jitčiných službách.

Miniatury v žaltáři jsou připisovány dílně Jeana Le Noira, který ve své tvorbě navazuje na odkaz významného malíře Jeana Pucella, jehož tvorba ovlivnila na dlouhá desetiletí knižní malbu na pařížském královském dvoře.

WALDSTROMEROVO OKNO Z KOSTELA SV. MARTY V NORIMBERKU

Waldstromeovo okno z kostela sv. Marty v Norimberku, Norimberk, návrh Sebald Weinschröter, kolem 1370, malba na skle, švarclot, 18 vitráží, Evangelisch-reformierte Kirchengemeinde St. Martha Nürnberg, foto Corpus Vitrearum

Kostel sv. Marty byl založen spolu se špitálem v roce 1365 Konrádem Waldstromezem, správcem lesů Karla IV. v Norimberku. Okno v ose chóru kostela, nejvýznamnějším místě, bylo vyhrazeno reprezentaci Waldstromeovy rodiny. Komplexní teologický program okna je tvořen soustavou vyobrazení akcentující eucharistii, boží tělo. Centrální výjev se sv. Trojicí v horním pásu následují výjevy ze Starého zákona, jež odkazují na Kristovu smrt a její eucharistický výklad. Spodní pás okna je vyhrazen erbům zakladatelů – Konrádu Waldstromeovi a jeho manželce Agnes z rodiny Pfinzingů. Sklomalby byly vytvořeny podle návrhů dvorního norimberského malíře Sebald Weinschrötera, jak dokládá jejich přímé srovnání s nástěnnými malbami v kapli sv. Mořice v kostele sv. Sebald v Norimberku nebo s baldachýnovým retáblem z klášterního kostela klarisek tamtéž.

RUKAVICE KARLA IV.

Rukavice Karla IV., Praha, kolem poloviny 14. století, rukavice pro pravou ruku, rukavičkářská useň – kozina a skopovice, Iněné nitě, stočené do zákrotu, Neustadt an der Waldnaab, Stadtmuseum

Dne 1. srpna 1354 Karel IV. propůjčil městu Neustadt an der Waldnaab v Horní Falci právo těžít na deseti honech dřevo v císařských lesích patřících hradům Floß a Parkstein. Současně městu potvrdil rozličná práva a svobody, což kromě listiny stvrdil i symbolickým přenecháním své pravé rukavice na důkaz platnosti právního aktu. Následně v roce 1358, tedy již jako císař, městské radě povolil rozšíření města o novou čtvrť zv. Freiong, jejíž obyvatele osvobodil na dvanáct let od daní.

DOPROVODNÝ PROGRAM

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

Večerní komentované prohlídky s autorem výstavy Jiřím Fajtem po zavírací době

od 18.30 (květen, červen) a od 19.30 (červenec, srpen, září)

Květen: středa 18.5.

Červen: pátek 1.6., středa 15.6., pátek 17.6., sobota 18.6.

Červenec: pondělí 18.7., středa 20.7., pátek 22.7., sobota 23.7., neděle 24.7.

Srpen: pondělí 1.8., středa 3.8., pátek 5.8., neděle 7.8., středa 24.8., pátek 26.8., pondělí 29.8., středa 31.8.

Září: pondělí 5.9., středa 7.9., pondělí 12.9., středa 21.9., sobota 24.9.

Cena: 380/300 Kč (zahrnuje vstupné i odborný výklad)

Doba trvání: cca 150 min / rezervace nutná / změna vyhrazena

Komentované prohlídky Heleny Dáňové, kurátorky výstavy

Vždy ve čtvrtek od 16.00

Termíny: 19.5., 14.7., 15.9.

Cena: 300 Kč/200 Kč (zahrnuje vstupné i odborný výklad)

Doba trvání: cca 120 min / bez rezervace

Nedělní komentované prohlídky

Vždy od 16.00

Termíny: 19. 6., 26. 6., 4. 9., 11. 9., 18.9., 25.9.

Cena: 300 Kč/200 Kč (zahrnuje vstupné i odborný výklad)

Doba trvání: cca 90 min. / bez rezervace

Čtvrteční komentované prohlídky

Vždy od 16.00

Termíny: 2.6., 30.6., 1.9., 8.9., 22.9.

Cena: 300/200 Kč (zahrnuje vstupné i odborný výklad)

Doba trvání: cca 90 min / bez rezervace

Cizojazyčné komentované prohlídky

V anglickém jazyce: 1.6. od 16.00, 31.8. od 17.00

V německém jazyce: 15.6. od 16.00, 7.9. od 17.00

Ve francouzském jazyce: 22.6. od 16.00, 14.9. od 17.00

Cena: 380/300 Kč (zahrnuje vstupné i odborný výklad)

Doba trvání: cca 90 min /bez rezervace

Komentované prohlídky na objednávku

Objednejte si komentované prohlídky výstavy v českém, anglickém, německém a francouzském jazyce.

Cena za výklad v češtině: 1 400 Kč (skupina do 15 osob) nebo 1 800 Kč (skupina 16–28 osob)
+ vstupné 140 (osoba) / 90 min

Cena za výklad v angličtině/němčině/francouzštině: 2 400 Kč (skupina do 15 osob) nebo 2 800 Kč (skupina 16–28 osob) + vstupné 140 (osoba) / 90 min

Informace a rezervace na: www.K700.eu, ak.educ@ngprague.cz, tel.: 221 879 216, 217, 225,
rezervace min. 10 dnů předem

VZDĚLÁVACÍ POŘADY PRO ŠKOLY

Umělcem na dvoře Karla IV. – program pro 1. stupeň ZŠ s pracovním listem a výtvarnou aktivitou

Ve službách císaře – program pro 2. stupeň ZŠ s pracovním listem

Císař Karel IV. – program pro SŠ s pracovním listem

90 min / Cena: 1 000 Kč / skupina do 20 osob (program) + vstupné 60 Kč / osoba, při počtu 21–28 osob ve skupině 50 Kč / osoba (program) + vstupné 60 Kč / osoba

PŘEDNÁŠKOVÝ CYKLUS PŘEDNÍCH ZAHRANIČNÍCH ODBORNÍKŮ

Přednášky se uskuteční ve Valdštejnské jízdárně / bez rezervace / vstup zdarma / změna vyhrazena

17.5. v 13.00 – **zrušeno**

Jiří Fajt, Národní galerie v Praze

Úvodní přednáška: Karel IV. a jeho 14. století

V českém jazyce

26.5. v 18.30

Stephen N. Fliegel, The Cleveland Museum of Art

The Cleveland Table Fountain and French Court Art in the First Half of the 14th Century

V anglickém jazyce

2.6. v 18.30

Eva Schlotheuber, Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf

Karl IV. und Venedig – ein Empfang mit Hindernissen

V německém jazyce

16.6. v 18.30

Stephan Albrecht, Otto-Friedrich-Universität Bamberg

Die Übernahme des französischen gotischen Portaltyps im Heiligen Römischen Reich im 14. Jahrhundert

V německém jazyce

23.6. v 18.30

Jeffrey Hamburger, Harvard University

Bloody Mary: The Peplum cruentatum and the Impact of Bohemian Art on the Prayer Book

of Ursula Begerin

V anglickém jazyce

30.6. v 18.30

Olaf B. Rader, Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften

Gold, Eisen, Holz und Stroh – die Kronen Kaiser Karls IV.

V německém jazyce

1.9. v 19.30

Jürgen Bärsch, Kath. Universität Eichstätt-Ingolstadt

Fronleichnam in der Prager Kathedrale Karls IV. Eucharistieverehrung in der spätmittelalterlichen Frömmigkeit nach dem zeugnis des Liber breviarius von ca. 1384

V německém jazyce

8.9. v 19.30

Marc Carel Schurr, Universität Strasbourg

Die Zeit Karls IV.: Als West und Ost verbunden waren

V německém jazyce

15.9. v 19.30

Zoë Opačić, London, Birkbeck College

Charles IV at 700 – an Emperor on Display

V anglickém jazyce

22.9. v 19.30

Johannes Tripps, Leipzig, Hochschule für Technik, Wirtschaft und Kultur Leipzig

Das Grabmal der Margarethe von Brabant in Genua, Erreichtes und offene Fragen

V německém jazyce

ZÁJEZD ZA UMĚNÍM

17. – 19. 11. 2016

„Německem ve stopách Jiřího Fajta a jeho knihy Norimberk za císaře Karla IV., umění na Karlově Zlaté cestě, norimberská repríza pražské výstavy Císař Karel IV.“

Vydáme se po stopách knihy Jiřího Fajta Nürnberg unter Karl IV., kterou v červnu vydává prestižní německé nakladatelství Deutscher Kunstverlag a kterou během cesty pokřtíme. Podíváme se na významná umělecká a architektonická díla na slavné Zlaté cestě čili Via Carolina, obchodní trase, která spojovala za Karla IV. Norimberk s Prahou, a současně se budeme věnovat inspirujícímu vlivu české gotiky a umění Petra Parléře v dnešním Bavorsku. Průvodcem bude historik umění a umělecký kritik PhDr. Peter Kováč, odborník na umění středověku a renesance.

Vícedenní zájezd autobusem, ve spolupráci s agenturou ARS AURO PRIOR – Klubem přátel Stavitelů katedrál a CK SLAN Tour. Více na: <http://www.stavitele-katedral.cz/zajezdy-za-umenim/>. Informace a rezervace: www.slantour.cz, info@slantour.cz, tel: 312 520 084, 604 255 018.

PRO DĚTI

Sobotní otevřené ateliéry pro děti

Vždy v sobotu od 14.00 do 18.00 / bez rezervace

11.6., 18.6., 25.6., 2.7., 9.7., 16.7., 23.7., 30.7., 6.8., 13.8., 20.8., 27.8., 3.9., 24.9.

Přijďte kdykoliv od 14 do 18 hodin do ateliéru umístěného na balkóně Valdštejnské jízdárny. Naši lektori si pro Vás každou sobotu připravili různé výtvarné úkoly.

Zdarma k platné vstupence (dítě i rodič), přítomnost rodičů u dětí do 10 let nutná.

Výtvarné dílny pro děti a rodiče

NE 22.5. 10.30 (6–9 let) a 14.30 (10–14 let)

O Karlu IV. s Lucií Seifertovou

NE 29.5. 10.30 (6–9 let) a 14.30 (10–14 let)

O Karlu IV. s Lucií Seifertovou

Chcete se dozvědět o Karlu IV. něco, o čem se ve škole neučí a o čem i středověcí kronikáři taktně mlčí? Povídání a tvůrčí dílna s Lucií Seifertovou, známou autorkou a ilustrátorkou knížek pro děti, z nichž za všechny jmenujme Dějiny udatného českého národa, vás nadchne nadhledem i nezaměnitelným humorem. Během workshopu nás čeká výroba barevného prostorového obrázku.

Doba trvání: cca 150 min, cena: 180 Kč (dítě i rodič) / rezervace nutná (14 dní předem) na K700.eu.

SO 4.6. 10.30 (6–14 let)

Móda na dvoře Karla IV.

NE 5.6. 10h30 (6–9 let) a 14h30 (10–14 let)

Móda na dvoře Karla IV.

Ne nadarmo se říká, že šaty dělají člověka. Už ve středověku měla móda a odívání zcela nezastupitelnou roli. Bohaté vzory a barvy, rozmanité látky, vysoké čepce a upnuté kabátce, nosaté střevíce, nekonečně dlouhé vlečky a mnohé další módní trendy zdobily oděv urozených dam a pánů. Přijďte s námi nahlédnout do dílny dvorního návrháře, poodhalit tajemství krejčovského umění a na vlastní kůži se přesvědčit o originalitě gotické módy na dvoře Karla IV.

Doba trvání: cca 150 min, cena: 180 Kč (dítě i rodič) / rezervace nutná (14 dní předem) na K700.eu.

NE 19.6. 10.30 a 14.30

Dílna středověkého sklenáře

NE 26.6. 10.30 (6–9 let) a 14.30 (10–14 let)
Dílna středověkého sklenáře

Vitraje – barevné skleněné obrazy – jsou nedílnou součástí středověké architektury. Na svém původním místě, v oknech vysoko nad hlavami lidí, propouští nadpozemsky krásné barevné světlo, ale málokdy máme příležitost je pozorovat zblízka, tak jako na výstavě Císař Karel IV. Přijďte si prohlédnout tyto křehké skvosty a společně s mistrem vitrážistou p. Coufalem ze slavné sklenářské umělecké huti Jiříčka – Coufal pojďme nahlédnout do tajů tohoto nádherného uměleckého řemesla.

Doba trvání: cca 150 min, cena: 180 Kč (dítě i rodič) / rezervace nutná (14 dní předem) na K700.eu.

SO 10.9. 10.30 (6–14 let)
V dílně svatého Eligia

NE 11.9. 10.30 (6–9 let) a 14.30 (10–14 let)
V dílně svatého Eligia

Středověké chrámové či panovnické pokladnice ukrývaly nevídané bohatství. Předměty ze zlata a drahých kamenů nesloužily pouze jako šperky, jejich nejčastější poslání vás možná překvapí. Přijďte se seznámit s těmi nejvzácnějšími exponáty z Trevíru, Benátek, Cách, Paříže nebo Prahy a nenechte si ujít zejména Karlovu cášskou korunu! Roušku tajemství zlatnické práce nám pomůže podhalit mistr zlatník a šperkař Vojtěch Ouřada z Uměleckoprůmyslové školy v Turnově.

Doba trvání: cca 150 min, cena: 180 Kč (dítě i rodič) / rezervace nutná (14 dní předem) na K700.eu.

SO 17.9. 10.30 (6–14 let)
Malířem na dvoře Karla IV.

NE 18.9. 10.30 (6–9 let) a 14.30 (10–14 let)
Malířem na dvoře Karla IV.

Chtěli byste se na chvíli stát učedníkem v dílně mistra malíře? Přijďte na výtvarnou dílnu pro rodiče a děti, na které se seznámíte s tajnými recepty, vzácnými materiály a postupy gotických malířů i s chodem středověké umělecké dílny. Pořadem bude provázet historička umění Magdalena Nespěšná Hamsíková spolu s malířkou a restaurátorkou Dagmar Hamsíkovou.

Doba trvání: cca 150 min, cena: 180 Kč (dítě i rodič) / rezervace nutná (14 dní předem) na K700.eu.

CELODENNÍ VÝTVARNÁ DÍLNA PRO MLÁDEŽ A DOSPĚLÉ

NE 12.6. 9.30–17.00

Dílna středověkého malíře

Pořad povedou historička umění Magdalena Nespěšná Hamsíková a akademická malířka a restaurátorka Dagmar Hamsíková. Na dílně se návštěvník seznámí s malířskou technikou středověkých mistrů a vytvoří si vlastní diptych, tj. dva spojené obrazy na dřevěných deskách. Vyzkouší si malbu vaječnou temperou, používání šablony, zlacení, či výrobu plastických ornamentů. Dílna se uskuteční při min. počtu 10 osob.

Cena: 700 Kč (vstupné včetně odborného vedení a výtvarného materiálu)

Rezervace nutná 14 dní předem na emailu horinkova@ngprague.cz nebo na telefonu 221 879 225.

LOUTKOVÉ PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI A DOSPĚLÉ

Tanec pro Karla IV. aneb pohled na život Karla IV. očima jeho manželek

NE 15. 5. 15.30 (slavnostní představení k 700. výročí narození Karla IV.)

NE 29. 5. 15.30

Loutkový soubor Baribal našel své svébytné téma v historických hrách a svůj originální výraz v organickém propojení činohry, loutkohry (klasické marionety) a stínohry, které představí ve veselohře o Karlovi IV. a jeho manželkách. Představení je určeno dětem i dospělým / Námět: Pavel Heřmánek; scénář: Eva Černá

Cena 100/60 Kč (děti do 15 let) / doba trvání: cca 60 min / bez rezervace

Více na: www.kralkarel.baribal.cz a ak.educ@ngprague.cz, tel.: 221 879 216, 217, 225.

LETNÍ VÝTVARNÉ DÍLNY

Zveme všechny, kteří mají chuť tvořit, inspirovat se výtvarným uměním a vyzkoušet si různé techniky, jichž používali staří mistři. Dílny se uskuteční v ateliéru v klášteře sv. Anežky České a na výstavě Císař Karel IV. v uvedených termínech vždy od 10 do 16 hod.

Cena dílny: 2 200 Kč (cena zahrnuje výtvarný materiál, vstup do expozic NG, obědy a lektorské služby) / rezervace na katerina.sladkova@ngprague.cz.

Hrad splněných přání

Věk: 6–9 let

Termín: 18.–22. 7. 2016

Jaká jsou naše přání? Jsou podobná těm, která měl císař Karel IV. před sedmi sty lety? Po čem toužil, co a koho si přál mít ve své blízkosti a proč? A jak si svá přání plnil? V pěti dnech letních prázdnin budeme společně prozkoumávat to, co měl Karel IV. rád. Staneme se na chvíli rytířem, dvorní dámou, středověkým řemeslníkem a stavitelem a společně vybudujeme královský hrad, náš hrad splněných přání.

Letní dílna se uskuteční v Anežském klášteře a na výstavě Císař Karel IV. ve Valdštejnské jízdárně.

Lektorky: Irena Záhorská a Kamila Housová Mizerová

Císařský plášť

Věk: 10–13 let

Termín: 25.–29. 7. 2016

Kdo se skrývá pod bohatě zdobeným oděvem? Císař, jedenáctý král, hrabě, markrabě, Karel nebo Václav? Jaké poklady přikrývá nádherná látka a zamykají zlacené schránky? Poodhalíme život významného českého panovníka a projdeme s ním cestu uměním a řemeslem v ateliéru Anežského kláštera i výstavou Císař Karel IV. ve Valdštejnské jízdárně.

Lektorky: Alžběta Semrádová a Denisa Sedláková

Další informace

Oddělení vzdělávání a programů pro veřejnost Národní galerie v Praze, ak.educ@ngprague.cz, tel.: 221 879 216, 217, 225, www.K700.eu. Změna programu vyhrazena.

OSLAVY KARLA IV. V RÁMCI FESTIVALU PRAŽSKÉ JARO

Celá kulturní Evropa v roce 2016 slaví 700. výročí narození Karla IV. Je proto samozřejmé, že hudební festival Pražské jaro si připomíná Karla IV. v souvislosti s hudbou jeho doby. V programu nalezneme dva koncerty věnované těmto oslavám, na kterých se vedle festivalu podílí také Univerzita Karlova v Praze.

V provedení Tiburtina ensemble zazní 18. května Machautova Messe de Nostre Dame, která vznikla v 60. letech 14. století a je úzce spojena s Machautovým působením v Remeši s vazbou na francouzský královský dvůr, tedy Lucemburky. Belgický soubor Graindelavoix provede o den později „Kyperské nešpory“ – vokální skladby z Turínského rukopisu z konce 14. a první poloviny 15. století, které spojují tradici gotického chorálu s tradicí byzantského zpěvu a katolické církve Maronitů (oblast dnešního Libanonu). Tato hudba symbolicky zazní ve zdech Emauzského kláštera, kde Karel IV. nechal sloužit liturgii ve staroslověnštině.

PARTNEŘI VÝSTAVY

POŘADATELÉ

Národní galerie v Praze
Haus der Bayerischen Geschichte

VE SPOLUPRÁCI

Geisteswissenschaftliches Zentrum – Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas an der
Universität Leipzig
Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften
Germanisches Nationalmuseum
Monumenta Germaniae Historica
Deutsches Historisches Institut in Rom
Institut der Geschichtswissenschaften an der Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf
Jüdisches Leben Erfurt
Domstift Brandenburg
Evangelisch-reformierte Kirchengemeinde St. Martha Nürnberg

ZA PODPORY

Ministerstvo kultury ČR
Hlavní město Praha
Univerzita Karlova v Praze

POD ZÁŠTITOU

UNESCO

PARTNER VERNISÁŽE

Senát Parlamentu České republiky

GENERÁLNÍ PARTNER

Komerční banka

HLAVNÍ PARTNER

The Pudil Family Foundation

NÁRODNÍ DOPRAVCE

České dráhy

HLAVNÍ DOPRAVCE

Dopravní podnik hl. města Praha

PARTNEŘI

Advokátní kancelář Pelikán Krofta
Kohoutek
Feron

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

Česká televize

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Railreklam
Aktuálně.cz

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Český rozhlas
Hospodářské noviny
Art+Antiques
ART+
Flash Art
ArtMap
Prague Event Calendar
Art for Good
The Museum Channel

PARTNEŘI DOPROVODNÉHO PROGRAMU

Magistrát hlavního města Prahy
Pražská informační služba
CzechTourism
Česká centra
Ministerstvo zahraničních věcí ČR
Česká filharmonie
Pražské jaro
Gameleon, s.r.o.
Národní technické muzeum

KONTAKTY A OBRAZOVÝ MATERIÁL

PRO VÍCE INFORMACÍ

K700.EU

Tereza Ježková

PR manager

+420 728 301 377

tereza.jezkova@ngprague.cz

Národní galerie v Praze

Staroměstské náměstí 12, 110 15 Praha 1

[Web](#) | [Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [YouTube](#)

TISKOVÉ MATERIÁLY A OBRAZOVÝ DOPROVOD

<ftp://78.41.22.132/press>

login: press

heslo: press*2015*